

BARRILD == SZÓTÁR:**Jelölések:**Lelőhelyek:Tyrosi Keleti Kézirattár: **T** (Töredékek TF, Tízparancsolat)TTSociété Arménienne de Zarytos: **Z** („Dlimild Ashar”, ZA, „Kozmológia”ZK, Tízparancsolat ZT, Darrahajavaus ZD)Kirkuki Örmény Templom: **K** (Töredékek)Shareza-i Szurb Khács örmény kolostor: **S** (ún. „Guidebook”SG, „Eposz”SE, Tízparancsolat ST)Krétáról származó iratok, lásd fent: **SK** (Töredékek SKF, „Kezdetben vala az ige”SKL)Következtetett szó: **C***a és még,és pedig (valószínűleg költői forma)*

TF

aagh ág

ZK, SG

aaghudin ágazni, a. utyn: el-, kiágazni

ZK

aalta át (határozó, igekötő)

SE

aam is, bizony ám, ámpedig

TF, ZA,

adin adni

TF,ZA,SG

ai és

TF,TD, ZA,ZK, ZT, SG, SE, ST, , SKL

aigh ég

ZA, ZK, SG, SE

aishi éspedig

TF, ZA, ZK,,SG,

ajge agy

ZK, SG

ajgen ajánlani

ZK

ajgin ajánlani

SG

Aji Hold

TF, ZA

ajs az

TF,ZA,ZK,SG

ajsbit ma (időhatározó szó)

TF

Aldebaran Aldebaran (csillag)

SG

alje áll

SG

allin állni vmiből

SG, SE, ZA, ZK

altybyshum dialektika

ZK

alu *alá* (postpos.)

ZA, ZK, ,SG

alunic *alulról*

ZK, SG

alunishi *alsó*, alunishi red *alsó rész*

1. ZK, SG 2. C

alunwra *alúlra, lefelé*

ZK, SG

aluvatin *alávetni magát, aláhelyezni magát*

ZA, ZK, ,SG

aluvín *alátenni, alávetni*

ZA, ZK, SG

alutyn *alátenni, megtámasztan* (v.ö. *német unterstützen*)

alyn *alul*

ZA, SG

alynelb *legalul*

ZA, SG

alynic phejynwra *alulról felfelé*

ZA, SG

alynwra *lefelé*

ZA, SG

ani *lánya vkinek*

TF, ZA, ZK, SG, SE

amena *minden*

TF, ZA, ZK, SG, SE

amenajic *mindennél*

ZA, SG, SE

amenaphejynelb *(leges)legfelül*

ZK, SG, SE

amenaalynishi *legalsó*

ZK, SG

amenad...mindenség, mindenek

ZA, ZK, SG

amendekh *mindenek*

TF

amendekhnec *mindennek, mindeneknek (dativus)*

TF

amendinek *mindenkinek*

ZA, SG

amenid *minden egyes*

ZA, SG

amenidzhi *minden egyes*

SG, SE

amnig *mindig (időhatározó)*

SG, SE

amojst *amaz (távolra mutató névmás)*

TF, ZA, ZK, SG, SE

amyn *mindig (időhatározó)*

TF, ZA, ZK

Arana *Dheneb (csillag)*

ZK, SG

ashar *világ*

TF, ZA, ZK, SG, SE

ashkata *lánc, szövetség*

TD, ZA, SE

ashkataji *szövetségi*

TF (kizárólag egy helyen!)

ashkatan *szövetségi*

TD(?), ZA, SE

ashkatan birum *szövetségi birodalom*

ZA, ZK

atha *atya, apa*

TF, ZA, ZK, SG, SE

athalanda *haza, pátria, =szóról szóra megfelel a német Vaterland-nak*

TF

Athaira *Altair (csillag)*

SG

auha *óhaj, kíváncsi*

ZT, SG, ST

auharin *kívánni, óhajítani*

ZT, SG, ST

avamaia *nagyanya, nagymama*

SG

Aveni *Vega (csillag)*

ZK, SG, SE

azad *szabad*

TF, ZA, ZK, SG, SE

azadatagh *szabadító, felszabadító, megszabadító*

TF

azadatin *felszabadítani, megszabadítani*

C

az *sugár(?)*

TF

azda *sugár*

ZA, ZK, SG

azdin *sugározni*

ZA, ZK

azdigh *csillag*

TF, ZA, ZK, SG, SE

azdighkert *csillagkép (szó szerint: csillagkert)*

ZK, SG

azdighum *1. csillaghalmaz, csillagcsoport, galaxis 2. csillagkép: SG*

ZA, ZK, SG

Azrateni *Hamal (csillag)*

ZK, SG

baa *1. nagy emlősállat (általában), 2. shuchy baa: szent állat*

1.: TF, SG, 2.: ZK, SG

Baajnekhni *Regulus (csillag)*

ZK, Sg

Baajnekhvork *Algieba (csillag)*

ZK, SG

bana *lábszár*

SG

bar: jó. *Középfok: barb, felsőfok: barelb.*

ZA, ZK, SG

bara *lándzsa*

SG

Bara(azdighkert) *Taurus-Bika (csillagkép, jelentése: Lándzsa)*

barile *jól (módhatározó)*

SG

barili *jól (módhatározó)*

SG

barr *szó*

ZT, SG

barrild *szótár*

SG

barum *jószág, (régi magyar értelemben vett „barom”).*

SG

baryn *jól, kiválóan (módhatározó)*

SG

beeh *be (határozószóként)*

SG, SE

beej *be (határozószóként)*

SE

beejvyle *belül (határozószó)*

ZA, ZK, SG

beejvyl: *belüli (határozóból képzett melléknév)*

SG

beejvyltel *belülről*

ZK

beeka *béka*

Beeka(azdighkert) *Capricornus – Bak (csillagkép, jelentése: Béka)*

belee *be, befelé (határozószó, felszólításént is)*

SG, SE

belewy...belé *(határozószó, felszólításként is)*

SG, SE

ben *vmin belül, magy ban, ben (postpositio)*

SG, ZA

bein *vmin belül lenni*

ZA, SG

beela *belülről mozgó lélek, belső üreg, barlang*

SG, SE

beelajic *belülről (határozószó)*

SG, SE

beelic *belülről (határozószó)*

ZA, ZK

bende *gyors*

SG, ZK

bendyn *gyorsan*

SG, ZK

bery *felesleges*

SG, SE

beryjin *feleslegesen*

SG,

berym *feleslegesség*

SG

beryn *felelegesen (határozószó)*

SG, TT, ZT

Bethelgeuze *Betelgeuze (csillag)*

SG

bi *nap (idő)*

TF, ZA, ZK, SG, SE

bijuum *nappal*

SG, SE

bima *ma (időhatározó szó)*

SG, SE

bir *szövetség*

SG, ZA, ZD

birensin *foglalkozni vkivel, vmivel, bekebeleződni vmibe*

ZA, SG

birild *birtok*

SG, SE

birum *birodalom*

SG, ZA

bisyn: *biztosan, bizonyosan (módhatározó)*

TF

bite *betű*

SG

bollob *denevér*

SG

Bollob (azdighkert) *denevér (Cassiopeia, csillakép)*

SG

bor *bor*

SG

bortalla *bordal*

TF

buur *felület, felszín (bizonyos test felülete, felszíne)*

TF, ZK

byshen *beszélni*

SG, SE

byshum *beszéd*

SG, SE

chun *harcos*

SG, SE

Chun(azdighkert) *Canis Maior (csillakép, jelentése: Harcos, Férfi)*

SG

chunile *hunul (módhatározó)*

chymín *inni*

TF, ZA, SG, SE

daq *tengely*

ZK, SG, SE

Darrhajawaush *Dareios (perzsa király)*

TF

de *de (kötőszó)*

TF, ZA, ZK, SG, SE

dele *dél (égtáj)*

ZK, SG, SE

deli *dél (égtáj)*

TF

deli *déli*

SG, SE

delijic *délről (határozó)*

TF

delijuum *délen (határozó)*

TF

deliwra *délre (irányhatározó)*

TF

dengi *gyenge*

TF, ZA, SG, SE

denoch *pusztulás*

TF, ZA, SG, SE

denochta *pusztítás*

TF

denochtad *pusztítás*

ZA, SG, SE

denochin *elpusztulni*

TF, ZA, ZK

denochtin *elpusztítani*

TF, ZA, ZK

denochtilan: *nem elpusztuló, pusztulás mentes*

TF, ZA, ZK

denochtitlan *elpusztíthatatlan*

TF, ZA, ZK

Detraz *Denebola (csillag)*

TF

dietijuwum *diadal*

TF (kizárólag egy helyen!)

Dillaz *Bellatrix (csillag)*

ZK, SG

dima *vki, vmi ellen, ellenében (postpos.)*

SG, SE, ZA, ZK, ZT, ST

dimum *ellenség*

TF, SG, SE

dimumishi *ellenséges*

TF, SG, SE

dimumild *ellenségeskedés*

SE

dlimild *gyémánt*

ZA

Dlimild Ashar *Gyémánt Világ (lásd: eposz)*

ZA

dogon *vminek a hajtóereje, lelke, hajtóerő*

ZA, ZK

Doitieloia(azdighkert) *Aries-Kos (csillagkép, jelentése ismeretlen)*

ZK, SG

dyjtelum *győzelem*

SG

ed *nyomatékosító postpositio pl. birumed: a birodalom (magánhangzóval végződő szavak után: szó+jed Pl. oentamadyjed: a nemzetségnagy, a nemzetségfő.*

SG, SE, ZA, ZK

edi *így (határozó szó)*

SG, SE

Eejalana *Tejút (csillagászat)*

TF, ZK, ZA, SG

eel *élet (általános, filozófiai értelemben)*

ZA, SG

eelid *egyes lények, emberek élete*

ZA, SG

Egazdigh *Polaris (csillag)*

ZK, SG

Einaia(azdighkert) *Corona Borealis (csillagkép, jelentése ismeretlen)*

SG

eirin *érni (vmennyit, vmit)*

ZA, ZK, SG

Eejalana *Tejút*

ZA, ZK, SG

ejsmar *ez az ember*

TF

ek *1.ki (határozószó), 2. igekötő*

1. ZA, ZK, SG, SE, 2. ZA, SE

eki *ki (határozószó)*

SG

elatin *éltetni vkit, vmit*

SG, SE

elen, elyn *egy, egyetlen*

ZA, ZK, SG, SE

elenishi *első (sorszámnév)*

TF, ZA, ZK, SG, SE

eli *él (infinitivus: elin)*

ZA, SG, SE

elid *élet*

TF, ZA, ZK

elin *élni*

ZA, SG, SE

elium *privilegium*

TF

elusin *élődni, felélődni, elélni*

SG

ejn *én (személyes névmás)*

SG

ejs *ez*

ZA, ZK, SG, SE

emil *emlékezet*

TF

emilin *emlékezni (amire: wra postpos.)*

TF

eni *én (személyes névmás)*

SG, ZA

eryshi *erős*

TF, ZA, ZK, SG, SE

fa *fa*

TF, ZA, ZK

fakhuum *fákon*

ZA, ZK

feld *föld, szárazföld (kiemelő postpositio a szóra nem alkalmazható)*

TF, SG, SE

Feld *Föld bolygó (kiemelő postpositio a szóra nem használható)*

ZA, ZK

Feld daqy *Föld tengelye*

C, ZK

feldtuedum *földtudomány*

C

Felduum *(a) Földön*

TF, ZA, ZK

feni *fény*

TF

Feni *Vénusz (bolygó)*

SG

foevi *fű*

SG, SE

Fomalhaut *Fomalhaut (csillag)*

SG

fova *fa*

SG, SE

Gaal *mesebeli óriás*

TF, SG, SE

gaali *óriási*

TF

gery *öreg*

ZA, SG, SE

ghaur *gyomor*

SG, SE

gheir *kar*

SG, SE

ghevin *győzni*

TF, ZA, ZK, SG, SE, SKF

ghevitlean *legyőzhetetlen*

TF, ZA, SG, SE

ghjak *nyak*

SG, SE

ghistyn *között (helyhat.)*

SG, SE

ghult *hol? (kérdőszó)*

SG, SE

gim *nappal*

SG, SE

gin *nappal*

ZA

girze *arc*

SG, SE

gize *kereszt*Gize (azdighkert) *Kereszt (csillagkép, megfelel a Cygnus-Hattyú csillagképnek)*golka *kék*

SG, SE

Golkeni *Capella (csillag)*

ZA, ZK, SG

gola *kék*

TF, ZA, ZK

guild *pontosság*

ZK

guum *pontosan*

ZA, ZK

guishi *pontos*

ZA, ZK

Haji *Hold*

SG, SE

haludin *haladni*

ZA, ZK, SG, SE

hard *harc*

TF, ZA

hatishtilan *hatástalan, esélytelen*

ZA, ZK

hatum *hatalom*

ZA, SG, SE

hatumushi *hatalmas*

ZA, ZK, SG, SE

hatumshi *hatalmas*

TF

hatumyn *hatékonyan, hathatósan (módhatározó)*

TF

havalđ *észak (égtáj)*

SG, SE

havalđi *északi (határozó)*

SG, SE

haw *haj*

SG, SE

hegalb *legfelső*

ZA, ZK, SG, SE

Heteshalkub *Aldebaran (csillag)*

ZK

hegatin *vkit, vmit tisztelni*

ZT, SG, SE, ST

hegin...*magasra emelni, tisztelni*

ZA, SG, SE

hen *vmin rajta, (magyar –on, -en, -ön) pospositio*

ZA, ZK, SG, SE

het *hoz, hez, höz (postpositio)*

TF, ZA, ZK, SE

hezer *ezer (tőszámnév)*

TF, SG, SE

hideo *hős*

ZA, SG, SE

hije *íny*

SG

hijst *itt (mutató névmásként)*

SG, SE

hijthe *ide (határozószó)*

SG, SE

hima *most (időhatározó szó)*

SG, SE

hirr *üstökös*

TF, ZA, ZK, SG

hit *itt ez*

SG, SE

hojst *ott (mutató névmásként)*

SG, SE

Hold *Hold*

ZK

hom *otthon, hon (főnév)*

ZA, ZK, SG, SE

homolt *otthon (határozószó)*

SG

homolti *otthoni (határozóból képzett melléknév)*

SG, SE

hossuni *éjszaka (időhatározó)*

SG

hot *ott az*

SG, SE

hotu *hat (tőszámnév)*

ZA, ZK, SG, SE

hotu ben tiz *hatvan (tőszámnév)*

SG, SE

Huralveni *Mintaka (csillag)*

ZK

hwan *tízezer (tőszámnév)*

ZA, ZK

hythege *ott- általában, (határozószó)*

SG

hyty *öt (tőszámnév)*

ZA, ZK, SG, SE

hyty ben tiz *ötven (tőszámnev)*

SG, SE

hyvsa *vissza (igekötő, helyhatározó)*

ZA, ZK, SG, SE

hyvsa adin *viszaadni*

SG

hyvsa verin *visszaverni*

ZK

hyvsa vert *visszavert*

ZK

hyvsa vyn *visszajönni*

ZA, SG

id *egy (megjelölt bizonyos halmazból, bizonyos halmaz egyik eleme)*

ZA, ZK, SG

id-id *egy-egy*

ZA, ZK, SG

idzhen *elől (helyhatározószó)*

SG, SE

idzhi *egy (tőszámnev)*

ZA, ZK, SG, SE

idzhiwra *előre (helyhatározószó)*

SG, SE

idzhyn *egyként, egyedül*

ZA, SG

ihel *éjszaka (főnév)*

SG, SE

iheli *éjszakai*

SG, SE

ihelt *éjszaka (időhat.)*

SG, SE

ijsekh *ezek*

TF

ijsert *ezért*

TF, ZA

ijsert khod *ezért, hogy*

TF, ZA

ijst *ez (mutató névmás)*

TF, ZA, ZK, SE

ijsthegh *itt*

ZA, SG, SE

ijstheguum: *e helyben (határozószó)*

ZA, ZK

imast *most, most pedig (határozó)*

ZA, SG, SE

imasti *mostani*

ZA, SG, SE

ine(j), inév, inejv *név*

SG

iny (t.sz.: inekh) *nő*

SG, SE

iri ér

SG

istein itt lenni

SG

isteined ittlét

ZK, SG

isha...minden esetre

ZT, ZA, SG, SE

ishabi felmenő, előd, ő

ZT, ZK, SG, ST

ishatha...ősapa, isten

ZT, SG, ST

ishathaji ősi, isteni

ZT, ST

ishi ősi, kezdeti

TF

ishia nyomatékostó összevonó határozószó: bizony (az), azpedig

SKL, ZA

ishum isten

TF, ZA, ZK, SG, SE

jagh hegy

ZA, SG, SE

jaghild hegység

ZA, SG, SE

jaghmaa ásvány

ZA, ZK, SG

jala halál

TF

jalal halál

TF, ZA, ZK, SG, SE, SKF

Jalalun Szaturnusz (bolygó)

SG

jalin meghalni

ZA, ZK, SG, SE

jata hát (tetrész)

SG

jatan hátul (határozószó)

SG, SE

jatawra hátra (helyhatározószó)

SG, SE

jatyn hátul

SG, SE

jatynic hátulról

SG, SE

jawr medence

TF

Jerkaielo Castor(csillag)

SG

Jerkeni Pollux (csillag)

SG

jerku *ikrek*Jerku (azdighkert) *Geimini (Ikrek, csillagkép)*jeti *hét*

ZK, SG, SE

jeti ben tiz *hetven (tőszámnév)*

SG

jijeti *rák(?)*

SG

Jijeti(azdighkert) *Scorpius – Skorpió (csillakép, jelentése: rák?)*

SG

joq *hogy(kötőszó)*

ZK, ZA, SG, SE

jun *görög*

SG

junile *görögül (módhatározó)*

SG

jynchta *együtt vkivel, vmivel (határozósó)*

SG, SE

jyvede *elvárt*

SG, SE

jyven *elvárni*

SG, SE

Jyy *hű, hűséges*

SG, SE

kaisaar *császár*

SG, SE

kalujnidzhisegh *rombusz*

SG

Kalujnidzhisegh(azdighkert) *Delphinus (csillagkép, jelentése: rombusz)*

SG

kapin *kapin*

TF, ZA, SG, SE

kejn: *én és a társam (dualis)*

ZA, SG

keltai *másik, egyéb*

ZA, SG

keltyshi *második (sorszámnév)*

SG

keltydish *második (sorszámnév), más*

ZK, SG, SE, ST

keltyvyn *mássá válni*

ZA, ZK

keni: *én és a társam (dualis)*

ZA, SG

kert *kert, cserjés terület, domb*

SG, SE

Keniveni *Canopus (csillag)*

ZA, ZK

kerenild *keringés (vmi körül)*

ZK

kerenin *keringeni (vmi körül)*

ZK

keryn *vmi körül*

ZA, SG, SE

kevi *kő*

ZA, ZK, SG, SE

kezi *kéz*

TF, SG

khesinen *köszönteni, üdvözölni*

ZA, SG, SE

khi *ki, aki*

SG, SE

khic? *kitől?*

SE

khijic? *kitől?*

SG

khihet? *kivel?*

SE

khod *hogy (kötőszó)*

TF, ZA

khoq? *hol?*

ZA, SG

khoqic? *honnan?*

ZA, ZK, SG

khoquum? *hová?*

ZA, ZK, SG

khormu *három (tőszámnev)*

ZA, ZK, SG, SE

khomrmushi *harmadik (sorszámnev)*

ZA, ZK, SG SE

khormu ben tiz *harminc (tőszámnev)*

SG

kimen: *mi ketten (dualis)*

SG, SE

kipt *közép, közepe vminek*

ZK, SG

kiptuum *középen*

ZK, SG

klindegh *nehézkés, bonyolult*

ZA, SG

klybar „felebarát”, lásd: Tizesava

ZT, ST

klyma *tegnap*

SG, SE

klyn *külön vmitől, vkitől (határozószó)*

SG, SE

klynihel *este (fn.)*

SG

klyntiz *kilenc*

SG, SE

klyntiz ben tiz *kilencven (tőszámnev)*

SG

koekin főzni

SG

komin *gyűjteni*

TF, ZA, ZK

kooek *konyha*

SG

ktij: *ő a társával együtt (dualis)*

SG, SE

kitekh: *ti ketten (dualis)*

SG, SE

ktijkh: *ők ketten (dualis)*

SG, SE

kty kettő, ketten *vkikből, vmiből*

ZA, ZK

ktyn ketten

ZA, SG

klyntiz *kilenc (tőszámnev)*

SG

Ktyteni *Seratan (csillag)*

ZK, SG

kutha *kutya*

SG

Kutha(azdighkert) *(csillagkép, Kutya, megfelel a Leo-Oroszlán csillagképnek)*

SG

kychy *kicsi, kicsiny, kis*

TF, ZA, ZK, SG, SE, SKF

kyh *ki (határozószó)*

SG, SE

kyjvyle *kívül (határozó)*

SG, SE

kyjvyli *kivüli (határozóból képzett melléknév)*

SG, SE

kyjvyltel *kivülről (határozószó)*

ZK, SG

kysteghic! *ki innen!*

SE

kytu *ki, kifelé (határozószó, felszólításként is)*

SE

khychred *kis(méretű) rész*

TF, ZA, ZK

laaj *van, vannak (általános létezés kifejező szó: v.ö.: német: es gibt, es geben, angol: there is, there are, spanyol: hay, stb.)*ladani *tenyér*

SG

laka *lakás, ház, családi ház*

SG, SE

lakaotu *otthon*

ZA

lakuum (a) házban, (a) lakásban, otthon(?)

SG, SE

landa szárazföld

SG, SE

Launereni Fomalhaut (csiilag)

ZA, ZK

leed lét

ZK

leel lélek

ZK, SG, SE

leeledtuedum lélektudomány, psychologia

C, SG(?)

legelin legelni

SG, SE

leined lét

ZK

leinin lenni

SG

leinined lét

ZK, SG

lezu nyelv

SG

lezuserild nyelvtan

C

linou! **leinin** létige kemény imperativusa, v.ö. latin **esto!**

SG

lonchoi...nyolc (tőszámnev)

SG, SE

lonchoi ben tiz nyolcvan

SG

loncoi nyolc (tőszámnev)

SG, SE

loon kalász

SG, SE

Loon Spica (csillag)

ZK

lopin lopni

ZT, SG, ST

lu, t.sz. luvekh ló

SG, SE

lubba kanál

SG

Lubba (azdighkert) kanál (csillagkép)

ZK, SG

luppa kanál

SG

Luppa (azdighkert) kanál (csillagkép)

ZK, SG

ma: ma (időhatározó szó)

SG, SE

maa *talaj, föld, termőföld*

TF, SG, SE

maga (ő) maga (visszaható névmás)

TF, ZA, ZK

maha(a)zda *saját maga kibocsájtotta sugár*

KT

mah(a)azdin *saját maga sugározni*

KT

maia *anya*

ZT, SG, ST

madekhnek madü *nagyok nagyja, a Szíta Birodalom feje*

SG, SE

madnor *nagy szellem*

TF, ZA,

madred *nagy, lényeges része vminek.*

TF, DA

madelb *legnagyobb jelentőségű, legjelentősebb*

TF

mady 1. *nagy (nagyobb: madyrb, legnagyobb: madyrelb)* 2. *uralkodó*

ZA, ZK, ZD(2), SG, SE

Mady Jawr *Nagy Medence =? Kárpát Medence*

TF, ZD

mar *ember*

ZA, ZK, SG

mari *emberi*

ZA, ZK, SG

marti *madár*

SG

marum *emberiség*

TF, ZA, ZK, SG

mazda *saját sugár(zás?)*

TK

me *míg, azonban*

SG

meil *mely*

TF

meerild *mérték*

TF

meerin *mérni*

TF

mei *mely, mármint, minthogy*

ZA, SG

meil *mely*

ZA, ZK

meilekh *melyek*

TF, ZA, ZK

Memazdigh *Spica (csillag)*

SG

Meme *Spica (csillag)*

SG

mer *esthajnal*

SG

mere (időhat.) *este*meri(mn.) *esti*mete *messze (határozószó)*

SG, SE

metyn *messze (határozószó)*

ZA, ZK

mi? *mi?*

SG

mic? *mitől?*

SE

mid? *meddig?*

SE

mihet? *mivel?*

SG

mijata? *mióta?*

ZA, ZK, SG

mijan? *mikor?*

ZA, ZK, SG

mijed? *meddig?*

ZA, ZK, SG

mijic? *mitől?*

SG

minkh *mi (személyes névmás)*

SG

minte...mint: *kötőszó összehasonlításnál.*

SG, SE

mirt *miért? (kérdőszó)*

SG, SE

mondin *(ki)mondani vmit, (meg)nevezni vkit, vmit.*

TF

myvatin *művelni vmit*

TF

myy *mű*

TF

Nahamereni *Merkúr*

SG

nahaar (orred) *nyár (évszak), forróság*

SG, SE

nahari *nyári*

SG, SE

naha *forró*

ZA

najal *hajnal*

SG, SE

Napi *Nap (égitest)*

TF, ZA, ZK, SG, SE

Napid *a Nap (égitest)*

TF, ZA, ZK, SE

nawaar *forróság*

ZA, SE

negyn (postpos.) *vki, vmi nélkül*

TF, ZA, ZK, SG, SE

neil *nyíl*

SG, SE

neilishi *nyilas*

SG, SE

nejoq *nehogy*

SG, SE

nen *nem (tagadó szó). Lehet tagadó igekötő, melléknév, határozó is.*

TF, ZA, ZK, SG, SE

nen-bisyn *nem biztosan, nem bizonyosan (határozó)*

TF

nen-laaj (v.ö.: laaj) *nem létezik, nem léteznek*

TF

nepi *nép*

SG

nevild *növény*

TF, ZA, SG, SE

nidzhi *négy (tőszámnév)*

ZA, SG

nidzhi ben tiz *negyven (tőszámnév)*

SG

nime *semmi*

ZA, ZK, SG, SE

nimid *senki*

ZA, ZK, SG, SE

nimun *soha*

ZK, SG, SE

nishe *nyugat (égtáj)*

SG, SE

nishi *nyugati (határozó)*

SG, SE

Nishurrukh *Nyugati Birodalom*

SG

nor *szellem*

TF, ZA, SG, SE

Nunki *Nunki (csillag)*

ZK, SG

nym *név*

TF, ZA, ZT, ST

oenta *család*

ZA, SG, SE

oentad *nemzetség*

ZA, SG

oentamaia *családanya*

SG

oentadmady *nemzetségnagy, nemzetségfő*

ZA, SG

oentatha családapa

ZA, SG

ojsekh azok

TF

ojst az (mutató névmás)

ojstheguum azon a helyen (határozószó)

ZA, ZK

ore orr, kiemelkedő hegycsúcs

SG

Oredeteni Mezaritim (csillag)

ZK, SG

Orraz Denebola (csillag)

ZK

ojsert azért

TF, ZA

ojsert khod azért, hogy

TF, ZA

ojsmar az az ember

TF

ojsol ahol

TF

ojst az (mutató névmás)

TF, ZA, ZK, SE

ojsthegh ott

SG

omast akkor, akkoriban

ZA, SG, SE

omasti akkori

ZA, SG, SE

or év

TF, ZA, ZK, SG, SE

ostein ott lenni

ZK, SG

osteined ottlét

ZK, SG

osu: ott fent (határozószó)

SG, SE

otu 1. mutató névmás: ott, 2. helyhatározó postpositio: valahol ott, vmin rajta, vmin belül.

ZA, SG

oudi úgy (határozó szó)

SG, SE

patin tetszeni

ZA, SG

pegyveri fegyver

ZA, ZK, SG, SE

pheishi fejes, fejjel rendelkező

SG(?), C

pheitilan fejtelen, fejnélküli

SG, SE

phej 1. *fej (testrész)* 2. *vezető pl. Birum phej:birodalom feje*

SG(1), SG(2), ZA(2)

phejyn *felül*

ZA, SG

phejynelb *legfelül*

ZA, SG

phejynic alynwra:*felülről lfelé*

ZA, SG

phejynwra:*felfelé*

ZA, SG

pige *fog (testrész)*

ZA

pige kh *fogazat, fogak (összessége)*

ZA

pile *fül*

SG

poelti *pici, piciny, apró*

TF, ZA, ZK, SG

poeltile *picit (módhatározó szó)*

SG, SE

poeltili *picit (módhatározó szó)*

SG

poeltired *apró-, picit-, piciny része vminek*

ZA, ZK

Praalun *Jupiter (bolygó)*

SG

Psaq(azdighkert) *Auriga (csillagkép, jelentése: virágoskert, vagy virágkoszorú)*

ZK, SG

puge *fog*

SG

puge kh *fogazat, fogak (összessége)*

SG

pus *pénisz, „fasz”, hímtag*

SG

puza *punci,puca, női nemi szerv*

SG

qyd *homlok (testrész)*

TF

qyduum *szemben (helyhatározó)*

ZA

serild *szerkezet, állam*

ZA, SG

raama *koszorú, korona*

TF, ZA, ZK

Raama (azdighkert) *Corona Borealis (csillagkép)*

ZK

red *rész, vminek a része*

ZA, SG

regin *elmondani*

TF, ZA, ZK, SG, SE

rimet *remélt*

ZA, SG, SE

rimen *remélni*

ZA, SG, SE

risa *koszorú, haj*

SG, SE

roge *rag, hosszabbítás*

TF

rogin *.ragozni, vmit megtoldani*

SG, SE

rogum *ragozás, hosszabbítás*

SG, SE

ruli *róla*

TF

saa(h) *száj*

ZA, SG

saath *száz (sorszámnév)*

SG

saalnin *repülni, szállni*

ZA, SG

saalnagh *reülő, szálló (participium praesens)*

ZA, SG

saamtagh *szántó (-vető), földműves i*

SG, SE

saamten: *szántani*

FT

saamtin *szántani*

SG, SE

saath *száz (tőszámnév)*

TF, SG, SE

saath hezer *százezer (tőszámnév)*

SG, SE

saath hwan *egymillió (tőszámnév)*

SG, SE

saldum *kaland*

TF

sava *szó (a görög logosz-nak megfelelő szó. V.ö. Tizesava=Dekalogosz)*

SG, SKL

savum *szózat*

TF

sentyn *szintén*

ZA, ZK

seratum *törvény*

SG

serild *szerkezet, állam*

ZA, SG

sintyn *szintén (módhatározó)*

TF, ZA, ZK

site *szét (módhatározó)*

TF, ZK

Somai(azdighkert) *Canis Minor – Kis Kutya (csillagkép, jelentése imseretlen)*

SG

su 1.fel (határozószó, 2.fel (igekötő))

1.ZA, ZK, SG, SE 2. ZA, ZK, SG, SE

Suoi *Sirius (csillag)*

ZA, SG

Sureni *Arcturus (csillag)*

ZA, SG

surr *kard*

SG

Suvoi *Sirius (csillag)*

TF

syлле *össze (módhatározó, igekötő)*

ZK

syllekomin *összegyűjteni*

TF, ZK

sym *szem*

ZA, SG

syvis(orred) *ősz (évszak)*

sha *sok (több: telb, legtöbb: shatelb)*

ZA, SG

shash *sas*

SG, SE

Shash (azdighkert) *Sas (csillagkép, Draco)*

shat *sokat*

ZA, SG

shati *nagyon, erősen (módhatározó szó)*

SG

shatyn *nagyon, erősen (módhatározó szó)*

ZA

shend *béke*

TF, SG, SE

sher *sör*

SG

shibild *síkság*

ZK, SG, SE

shishaq *sisak*

ZA, ZK, SG, SE

shivatagh *sivatag*

ZA, SG, SE

Shomaielo *Procyon (csillag)*

ZK, SG

shu...*kézfej*

ZA, SG

shuchatin...*szentté tenni, felszentelni*

SG, SE

shuchy *szent*

SG, SE

shuchy baa *szent állat*

ZK, SG

shuchyn...szentnek tartani, imádni

SG, SE

shuqyne *soha* (időhatározó szó)

SG

tag 1 tag, vminek tagja, része. 2. vmilyen zerveze tagja

tai és ugyanannyi, ugyanolyan (egyenlő mennyiségek, minőségek felsorolásakor)

ZA

talba *talp*

ZK, SG

talla *dal*

TF

tallin *dalolni*

TF

tama *játék*

SG

tamild *játszás*

SE

tamin *játszani*

SG

tartin *tartani, magában foglalni, birtokolni vmit, vkit*

ZA, SG, SE

tava *tó*

TF, ZA, ZK, SG, SE

tedi *biztos*

ZA, SG, SE

telbet *többet*

SG, SE

tengeri *rengeteg*

ZK, SG, SE

tengir *tenger*

TF, SG, SE

termatin *termeszteni*

C, ZA(?),

termid *természet*

ZA, SG

termin *teremni*

TF, ZA, SG, SE

termidtuedum *természettudomány*

C

thege *hely*

ZA, ZK, SG, SE

theguum *helyben*

ZA

ti *te* (személyes névmás)

SG

tikh *ti* (személyes névmás)

SG

tiknazirin *paráználkodni* (v.ö. Tizesava: „tiknazirüne=ne paráználkodj!)

ZT, ST

tima *temetés*

SG, SE

timatin *temetni*

SG, SE

tinte *gyerek*

SG, SE

tirde *térd*

SG

tirr *tőr (szűrő-vágó kézfegyver)*

SG

tiz *tíz (tőszámnev)*

SG

tirzhe *törzs (testrész)*

ZA, SG,

Tizesava *Tízparancsolat*

TT, ZT, ST

toka *kelet (égtáj)*

TF, ZK, SG, SE

tokai *keleti*

SG, SE

tokaji *keleti*

TF, ZK

toku *keleti tartományok*

SG, SE

tom *vas*

ZA, SG, SE

tomb *comb*

SG

tomyyma *vasból készült, vasból lévő*

KA, SE

tomyymaigh *vasból készülő*

KA

tomyymainta *vasból készülő, vasból lévő*

KA, SG

tomyymanta *vasból készülő, vasból lévő*

KA, KT, SG

toon *test*

SG

Torraz *Betelgeuze (csillag)*

SG

trilla *kristály*

TF, ZA, ZK

tuedatum *tanítás*

ZK, SG

tuedum *tanulmány, lecke*

ZK, SG

tuut *tehát, íme*

ZA, SG

tuvan *továbbá*

ZK

tuvanagh *továbbá, továbbmneve*

ZK

tyd, *törzs (mint társadalmi szerkezet)*

ZA, SG

tylb *több (sha: sok középfoka)*

TF, ZA, ZK, SG, SE

tyn *tenni*

TT, ZA, ZK, ZT, SG, ST

tyr *törzs(mint társadalmi szerkezet)*

ZA, SG

ullild *hamisság*

SG

ullein *hamisnak lenni*

ZK, SE

ulleinid *hamis lét*

ZK

ully *hamis*

TT, ZT, ST, SG

ullyn *hamisan*

SG

um *a teljeség felé való általánosítást kifejező rag.(„halmaz-pléróma-rag”) Pl.*

mar=ember, marum=emberiség.

nyilvánvaló alkalmazási helyek: TF, ZA, ZK, SG, SE

urr *város, állam*

TT, ZA, ZT, SG, SE, ST,

urrushagh...*állam, uradalom, hatalom.*

SG

ustatin *felosztani vmit*

TF, ZA, ZK, SG, SE

ustilan *nem feloszló (pl. holttest)*

ZA

ustin *(fel)oszolni*

ZK, SE

ustitlan *nem felosztható, atom*

TF, ZK

ut *ki(többnyire igekötőként)*

ZK, SG

utaaghudyn *ki-, elágazni*

ZK, SG

utheghic! *ki innen!*

ZA

utyn *kifelé(határozóként)*uuni *ujj*

ZK, SG, SE

uum *általános locativus, általános helyhatározó postpositio: vmilyen halmazon belül*

ZA, ZK, SG, SE

va *1. fel (határozószó), 2. fel (igekötő)*

ZA, ZK, SG, SE

vaarin *várni*

TF, ZA, SG, SE

vaigh *vég*

ZK, SG

vaighishi *véges*

ZA, ZK

vaightag *végtagok*

SG

vaightilan *végtelen*

ZA, ZK,

vanta *erdő*

ZA, SG, SE

vanta(j)i *erdei*

SG, SE

vapa *pajzs*

SG, SE

vashe *bronz*

ZA, SG, SE

vasheyyma *bronzból lévő, bronzból készült*

ZA, SG, SE

vashyymaigh *bronzból lévő*

ZA

vashyymainta *bronzból készülő*

ZA

vasheyymanta *bronzból készülő*

ZA

ved *nedves, vizes*

TF, ZA, ZK

vedlanda *nedves föld, nagy mocsár, mocsaras terület*

TF, ZA, ZK

vedi *víz*

TF, ZA, ZK, SKF

veedin *védeni vkit, vmit*

TF, ZA, SG, SE

veni *fény*

ZA, ZK, SG

venishi *fényes*

ZA, ZK, SG

Vereni *Antares (csillag)*

ZA, ZK, SG

verden *vérezni*

SG, SE

veri *vér*

SG

verild *vérzés*

SG, SE

Verilun *Marsz (bolygó)*

SG

ver(r)in *verni*

SG, SE

verr *verés*

SG

vezi *víz*

SG, SE

vi *fia vkinek*

SG, SE

vijeshi *íjász*

Vijeshi(azdighkert) *Sagittarius-Nyilas (csillagkép, jelentése: Íjász)*

viju *új*

SG

Viju(azdighkert) *Aquila – Sas (csillagkép, jelentése: Íj)*

SG

vileth *felett (postpos. genitivus(?) v. ablativus elővonzattal)*

TF, ZA

viragh *virág*

ZA, ZK, SG, SE

Viragh(azdighkert) *Virgo-Szűz (csillagkép, jelentése: Virág)*

ZK, SG, SE

viraghvolgild *tavas, a virágok ideje*

ZA, SE

vital *fiatal*

SG, SE

vojyn *vajon (kérdőszó)*

ZA

vojthege *ott –általában (határozószó)*

SG

volgagh *folyó*

TF, ZA, ZK, ZD

volgen *folyni*

ZA, ZK, SG, SE

volgild *idő*

ZA, ZK, SG, SE

volgildred *időszak*

C, SG(?)

volgjagh *folyó*

SG, SE, SKT

volgum *folyam, nagy folyó*

ZA

volgjama, volgjama ben *sokára, hosszú idő múlva (időhatározó)*

SG, SE

voljma *holnap (időhatározó szó)*

SG, SE

vojthe *oda (határozószó)*

SG, SE

Vulg(j)egh *bolygó (csillagászat)*

TF, ZA, ZK, SG

vyn *jönni (összetett múlt segédige is)*

TF, ZA, ZK, ZT, SG, SE, SKF

vynild *jövés, jövetel*

SG, SE

vynum *jövő*

TF, ZA, ZK, SG, SE

vynumi *jövőbeli, jövő-*

ZA, ZK, SE

vyzulla *vyn aor. régmúlt 1.sz. 3. szem. alakja* *jött*

TF, ZA

wajin *vallani*

SG, SE

wajild *vallomás*

SG, SE

waan *az egész, bizonyos megnevezett halmaz tejessége*

ZK, SG, SE

wel *postpos. –val, vel*

ZA, ZK, SG, SE

wert *mert*

TF, ZA, ZK, SG, SE

wijeshi *íjász*

SG, SE

wiju *íj*

SG, SE

wollow *denevér*

ZA, ZK

Wollow (Azdighkert) *denevér (csillagkép, Cassiopeia)*

ZK

wra(j)...*ra, re (postpos.)*

FT, TT, ZA, ZK, ZT, ZD, SG, SE, ST, SKF

wrein *vnin, vkin rajta lenni*

ZA, SG

wuldig *boldog*

TF, SG, SE

wylin, wylyn *ölni, megölni*

TT, ZT, SG, SE, ST

wyr *őr*

ZA, SG, SE

wyren *őrizni vmit*

ZA, SG, SE

Wyren (azdighkert) *Orion (csillagkép)*

ZA

wyreni *fényjelző őr*

wyriden *örködni*

SG, SE

y *ő (személyes névmás)*

SG

ydy *üdv, ydy! légy üdvözölve!*

SG

yj *ő (személyes névmás)*

SG

yjkh *ők (személyes névmás, lovak esetében is!)*

SG

yymain *vmilyen anyagból lévő, vmilyen anyagból készült (szóvégi „ragige”)*

ZA, ZK, SG, SE

yny *nő*

SG, SE

yshan *szintén, úgyszintén*

SG, SE

yy...ő (*személyes névmás, lovak esetében is!*)

ZA, SG

Zarugh *Rigel (csillag)*

ZK, SG

zedau *tanú*

ZK

zedauwajild *tanúbizonyosság, tanúvallomás (v.ö. Tizesava)*

TT, ZT, ST,

zezi *falevél*

SG, SE

zezild *zöld (szín)*

TF, ZA, SG, SE

zhiger *zsiger*

SG

zhigerekh *zsigerek, zsigeri szervek*

SG

zin *hadsereg*

TF, SG, SE

zize *falevél*

TF, ZA, SG

(Forrás: <http://osnyelv.hu>)